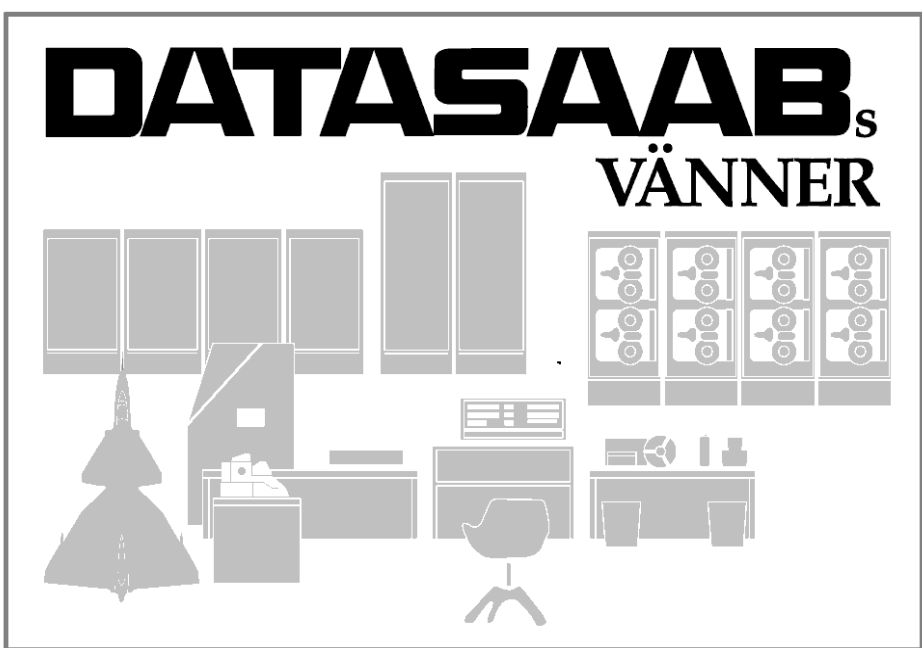

MEMLEMSBLAD

Datasaabs Vänner - En ideell förening för datorhistoria och IT - utveckling

Ordförande har ordet - sid 2

Äntligen eget domännamn - sid 2

Lösenord till hemsidan - sid 2

Världshistoriens största misstag? - sid 3

Resa i österled - sid 5

Öppet hus - sid 8

NR 2 - MAJ 2003 - ÅRGÅNG 10

Utgivare: Lennart Pettersson, tel 013-662 83, email lenp@algonet.se

Redaktör: Sven-Erik Järkelid, tel 013-701 21, email ibs769n@tinet.se

Adress: c/o Sven-Erik Järkelid, Ärenprisivägen 36, 590 62 LINGHEM

Hemsida: <http://www.datasaab.se>

Ordförande har ordet

Jag sitter just och förbereder mig för utflykten till Sveriges första "huvudstad" – Näs på Visingsö. Av någon anledning så såg östgötarna från Bjälbo till att flytta den till Mälardalen. Vad orsaken var till det vet jag inte. Kanske de ville ha skattmasen på lite längre avstånd.

Hur som helst så har jag åtagit mig att ge en glimt av Jan Guillots tolkning av förhistorien till skeendet när vi sitter i bussen. Han låter ju sin korsriddare Arn få ett visst inflytande över utvecklingen, ett fenomen som kanske blir på modet igen.

Det där var ju tidig medeltid och nu har vi just etablerat dataåldern och kliver in i IT-åldern. Tågordningen på de här båda tycker dock jag ska vara den omvända. IT-åldern var definitivt etablerad redan när Säpo och myndigheter måste skriva ner våra synder för hand och sedan rota bland papper för att hitta dem igen. Lokala synder och skandaler spreds muntligt inom ett begränsat område, vars omfattning var avhängigt av effektiviteten hos byns skvallerkärningar och vilka som skaffat telefon.

Ett av bevisen för min tes är att alla stolpar med en ledning på kallades telefonstolpar i mina hemtrakter. Om man cyklade in i en stolpe till kraftledningen så sa man att man kört på en

telefonstolpe. Man kan säga att Sverige hade full täckning av telefonnätet när elektrifieringen bara börjat. Enligt reglerna för televerket hade alla rätt att få telefonledning draget till bostaden oavsett var man bodde. En regel som inte gäller elkraften. Och utan el lär inte våra datorer, vars tillkomst skapade begreppet dataålder, fungera.

Det ska bli intressant att se hur "historikerna" kommer att framställa det hela. Intresset för historien breder ju ut sig. Ett bevis är det seminarium i ämnet som ska hållas i Trondheim i juni och där DSV deltar med ett par föredrag. Ett annat är arbetet med IT-Ceum som Magnus Johansson jobbar heltid med. Det droppar in en del grejer från olika håll. För några veckor sedan ringde en gammal granne till mig (agronom till yrket) och talade om att han har en hel D23:a som han vill ge till IT-Ceum. Vid inspektion visade den sig vara tämligen komplett. Jag vet inte vilken av anläggningarna det rör sig om, men det är knappast den från Oslo kommune, så Öhgren, Lundblad med flera kan andas lugnt.

När du läser det här så hoppas jag att vi har setts på Visingsö eller ses vid öppet hus på museiförrådet. Ha en skön sommar!

Lennart

Äntligen eget domännamn: "datasaab.se"

Nu är det enkelt att komma ihåg adressen till vår hemsida! I fortsättningen räcker det att skriva in "www.datasaab.se" i din web-läsare för att komma rätt.

Det som möjliggjort att vi nu kunnat registrera ett eget domännamn direkt under toppdomänen ".se", är att Stiftelsen för Internet Infrastruktur (II-stiftelsen) beslutat ändra reglerna.

Tidigare kunde enbart företag och myndigheter registrera direkt under ".se". Övriga var

hänvisade till att använda t.ex. "namn.e.se" (i Östergötland) eller "namn.org.se" (för ideella föreningar).

Från april i år gäller de nya reglerna som säger att alla har rätt att registrera ett eget domännamn direkt under ".se". Vår styrelse beslutade att vänta in de nya reglerna och den 25 april tilldelades Datasaabs Vänner domännamnet "datasaab.se."

Lösenord till hemsidan

Viss information på vår hemsida (<http://www.datasaab.se>) kommer att skyddas med lösenord i fortsättningen.

Världshistoriens största misstag?

1492 seglade Christofer Columbus västerut för att finna en väg till Indien. Han kom till den Karibiska övärlden och upptäckte således Amerika även om han själv inte var klar över detta. Den här historien kan varenda skolbarn, och att ifrågasätta den är som att röra i ett getingbo av historiker.

Men nu har det hänt. Hösten 2002 lade Gavin Menzies fram en teori att det i själva verket var kineserna som kom först till Amerika 80 år före Columbus. Och inte nog med det: Ungefär samtidigt besökte kinesiska expeditioner alla övriga världsdelar inklusive Australien och Antarktis.

Gavin Menzies är amatörforskare och pensionerad ubåtskapten i brittiska marinen. Han har ägnat 15 år åt forskning om kinesiska sjöfärder och 2002 publicerade han sina resultat i en bok "1421"¹. Köp den, den är spännande som en äventyrsroman! Det finns även en hemsida, www.1421.tv som kompletterar boken.

Bakgrunden är följande: I Kina härskade i början av 1400-talet kejsar Zhu Di med ambitiösa planer att bringa nya delar av världen under Kinas inflytande. Resurser fanns, och under århundraden av handelsfärder till bl.a. Indien hade kunskaper om sjöfart byggts upp till en nivå långt överstigande vad som fanns i Europa. Sålunda kunde man bygga sjövärdiga djonker med en total längd av 150 m, man kunde bestämma sin position såväl i latitud som i longitud, och man visste hur man skulle undvika den fruktade skörbjuggen.

1421 avseglade fyra stora flottor från Tangu under gemensamt befäl av amiral Zheng He och med uppdrag "to proceed all the way to the end

of the earth to collect tribute from the barbarians beyond the seas and unite the whole world in Confucian harmony".

Under de närmaste två åren skulle dessa flottor komma att systematiskt kartlägga jordens alla världsdelar, insamla växter och djur och etablera små kolonier. Förlusterna i skepp och manskap var stora, och när återstoden återkom till hemlandet möttes de av ett land i politiskt och ekonomiskt kaos. Den reella makten hade övergått till mandarinerna, och kejsar Zhu Di's fantastiska plan låg i spillror. Mandarinerna ansåg att det stora riket skulle sluta sig mot omvärlden, och de handlade därefter. Nästan allt material från expeditionerna förstördes systematiskt, och det storslagna projektet föll så småningom i glömska. Globaliseringsmotståndarna hade segrat över globaliseringsivrarna.

I stället var det portugiserna och senare spanjorerna och engelsmännen som började upptäcka världen och dessutom skriva sin egen historia. I små bräckliga karaveller började de korsa världshaven. Till god hjälp hade de kartor vars underlag enligt Menzies härrörde från den kinesiska kartläggningen en mansålder tidigare. Delar av den karibiska övärlden var sålunda kända av portugiserna då Columbus startade sin färd västerut.

Så långt Gavin Menzies, som när han började intressera sig för kinesiska sjöfärder hade två stora fördelar: Han hade bött en del av sitt liv i Kina och han hade gedigna kunskaper om navigation och om jordens stora hav. Han insåg att hans budskap knappast skulle vinna trovärdighet på basis av enstaka indicier utan måste

grundas på en stor mängd fynd av de mest skilda slag. Under ständiga resor kors och tvärs över världen samlade han kunskaper om gamla kartor, vrakfynd, växter och djur, mm. som han ansåg stödde hans teori.

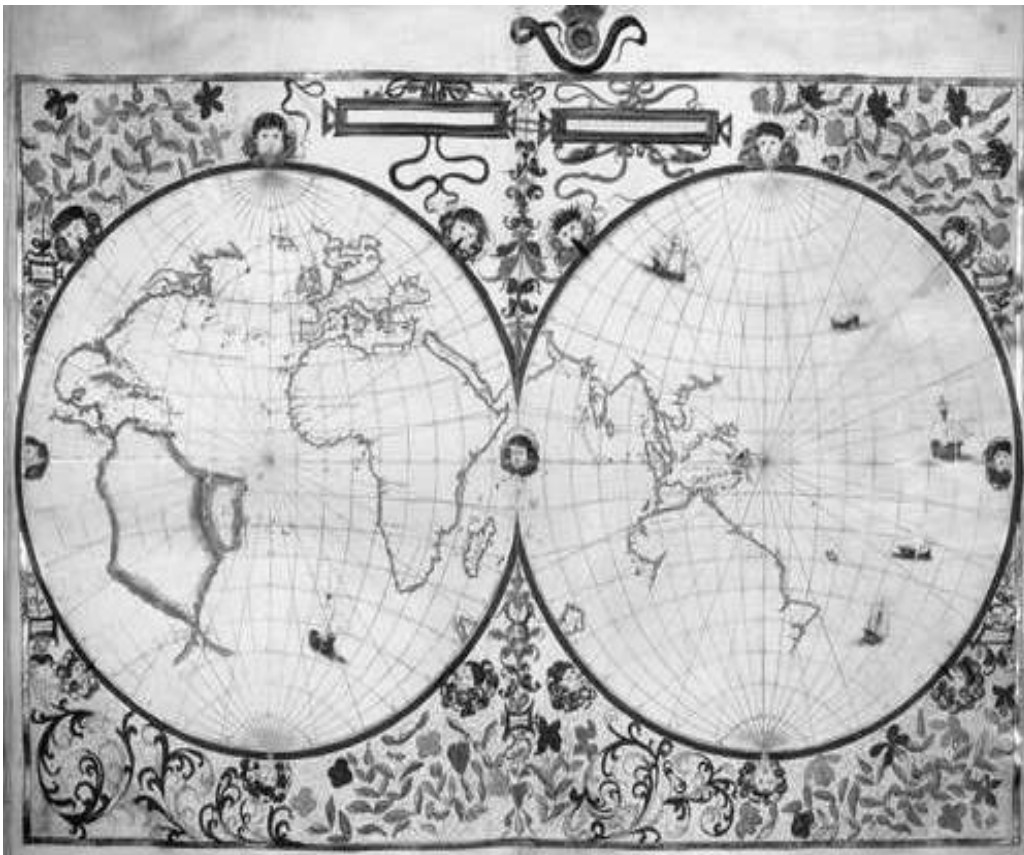
Att läsa boken "1421" är omtumlande eftersom den vänder upp och ner på min etablerade historiska världsbild. Jag är ej i stånd att bedöma trovärdigheten, men det skall bli intressant att följa diskussionen i fackkretsar framöver. Det är också fascinerande att spekulera över vad som kunde ha hänt: Antag att Zhu Di's globaliseringsplaner fått råda, och att färderna 1421 följts av nya expeditioner för att konsolidera tidigare upptäckter. Hade då kineserna i kraft av sina

resurser och sin överlägsna teknik kommit att spela den ledande rollen vid koloniseringen av Amerika, Afrika och Australien? Hade då Amerika idag varit befolkat av kineser, och hade Europa förblivit en underutvecklad bakgård?

Gjorde de kinesiska mandarinerna i själva verket världshistoriens största misstag någonsin?

Viggo Wentzel

¹ ISBN 0-06-053763-9, Harper Collins, finns bl.a. på Amazon och kostar under 300 kr.

Resa i österled

D22 i lager

Vid besöket av våra finska vänner (omskrivet i DV nr 4 November 2002) berättade Björn Haapala att Rautaruukki i Brahestad hade sin gamla D22:a lagrad sedan avställningen på 1980-talet och nu tänkte skrota densamma om det inte fanns något intresse för den. Datasaabs Vänner hade vid detta tillfälle ett intresse av att rädda ett bandaggregat och ett skivaggregat undan förgängelsen.

IT-CEUM

Under tiden tog planerna på IT-CEUM mer och mer form och med Tord Jöran Hallberg som pådrivare och Magnus Johansson som engagerad projektledare så höjdes ribban för behovet till hela D22:an för att ha möjligheten att kunna bygga upp en hel datasal i det blivande IT-CEUM.

I januari hettade det till. Rautaruuki ville bli av med utrustningen och det började bli aktuellt att detaljplanera hämtningen. Lennart Pettersson, Bengt Corneliusson och undertecknad träffade Magnus Johansson och beslutade detaljerna. På grund av att vi som skulle hämta utrustningen bara hade AB-körkort så begränsade detta flyttbussens storlek. Vi skulle alltså inte kunna få med oss hela D22:an men det viktiga var att vi kunde bedöma utrustningens tillstånd, samt kunna peka ut den utrustning som senare skulle hämtas med transportfirma.

Resan startar

Den 26 februari startade en Renault flyttbuss med Bengt och undertecknad från Mjärdevi. Resan till båten i Värtaterminalen gick utan problem när vi väl hade hittat incheckningen. Däremot höll vi inte på att komma med. Rad efter rad av bilar fick köra ombord utom vår rad som vi av någon anledning stod ensamma i. Jag jagade ut och fick tag i lastningschefen som erkände att man var överbokade. Efter att ha hotat med världskrig och torskfiskestopp fick vi köra ombord som en av de sista ekipagen.

Resan fortsätter

Det blev en lugn och stilla överfart till Åbo. Vi åt båda god strömmingsflundra, drack ett glas öl (vi skulle ju gubevars köra 60 mil nästa dag) och handlade kulor som present till Björn Haapala.

Kulor handlades det mycket med på Datasabtiden, läsare som inte vet vad kulor är får forska i gamla urkunder eller fråga någon gammal Datasaabare.

Båten var fylld med skolungdomar från Stockholm (februarilovet) och det var nästan bättre än att frotera sig med det vanliga halvfulla klientelet.

Upp tidigt nästa morgon för stadig frukost före avkörning kl 08.00. Vi kom iland ganska fort och efter ett snack med Björn där vi bestämde när vi skulle ta nästa kontakt (om c:a 7 timmar) så var vi på väg norrut längs kusten på riksväg 8 med ganska god fart.

Dieselbehov

Vi hade två bensinkort med oss, Shell och Statoil, men upptäckte snart att Statoil inte hade gjort någon inbrytning i Finland. I närheten av Åbo fanns det gott om Shell mackar då vi inte behövde tanka, men norr om Björneborg när vi behövde tanka lyste de med sin frånvaro. Vi började fundera över hur mycket diesel vi kunde få för våra euro. När mätaren hade blinkat rött en stund dök äntligen en Shellmussla upp i fjärran och lyckliga var vi.

Brahestad nästa

En liten felkörning lyckades vi med. Vi tog en extra tur i Vasas innerstad. C:a 10 mil från Brahestad i Kalajoki ringde vi Björn som gav oss de sista instruktionerna för att hitta fram till hotellet.

Efter att ha passerat 3 trafikljus och ett övergångsställe så var vi framme vid hotellet Raahen Hovi. Vi parkerade och sprang så snabbt vi kunde i det isande kalla vädret in på hotellet och checkade in. Nåväl Björns beställning hittades inte men att få rum var inget problem, vi fick en hel våning för oss själva.

Björn kom och efter en kopp kaffe (vi hade inte rastat på hela dagen) så åkte vi till lagerlokalen för en första titt på materielen. Sanningen att säga trodde vi nog inte att den skulle se så dammig och smutsig ut. Men det är ju klart 15 års lagring sätter sina spår.

En lång dag avslutades med en god middag där planen för nästa dag drogs upp. Efter konferering med Lennart på telefon bestämdes det att vi tar hem hela centralenheten, ett band-

aggregat, ett skivaggregat, remsskrivare och remsstans samt manöverbordet som fanns hemma hos Björn i en lada. Senare upptäcktes att det hade sjunkit ner i backen och på grund av tjälen skulle det inte gå att få loss det förrän till våren. Därför kom ett D220-bord hem istället.

Lastning

Nästa dag (fredagen 28/2) startade vi tidigt kl 06.00. Vi visste att det inte fick bli några dötider eller oväntade stopp för att hinna med färjan i Åbo kl 18.30.

Vid lagerlokalen kl 07.00 hade 4 transportkillar med förman ställt upp med 2 liftar. Man hade förberett med specialtrösklar för komma över de ordinarie trösklarna. När 4 skåp hade lastats så började bussens fjädring ge sig. Vi provade med ytterligare 2 skåp men då var vi nästan nere på backen så vi lastade bara ett skåp till. Därutöver lastade vi in en mängd småprylar.

Kl 08.55 hade vi lastat färdigt, tog avsked och satte spiken i botten för färden söderut igen. Med tanke på bristen på Shellstationer så tankade vi tidigt utanför Brahestad. Ingen matrast var att tänka på.

Ombord

Vi anlände till Åbo i tid för avgång med Silja Festival och trängsel med nya skolungdomar. Båtens namn förpliktade så vi intog en härlig middag och sedan i säng. Nåja en extra öl tog jag dessförinnan.

”Har du sovit gott?” frågade jag Bengt på morgonen. ”Hade jag vetat hur du kan snarka så hade jag begärt egen hytt” blev svaret. Och jag som aldrig har snarkat förut. Visserligen har hustrun sett till att jag har egen sovkabyss men det har ju bara berott på att jag ligger och läser sent om nätterna, så det så.

Nåväl Bengt lugnade mig med att säga att fick han bara sova några timmar efter hemkomsten så var sömnbehovet återställt.

Tillbaka igen

Vi körde av i Kapellskär som en av de första bilarna och satte kurs mot Norrtälje för att det var dags att tanka igen. Bussen drack diesel som en A-lagare renat brännvin.

På Nyköpingsbro stannade vi till för att byta chaufför och då passade vi på att titta in i lastutrymmet. Vi hade hört lite gnissel de sista milen. Det visade sig vara ett skåp som hade tippat något så långt som förtöjningarna hade tillåtit. En skåpslucka hade tagit illa vid sig men det går att fixa.

Efter ytterligare en dryg timma såg vi Linköpings hägrande skyline med Tekniska Verkens sopstation och Värmeverksskorstenar, Universitetssjukhuset, hotell Hilton och Domkyrkans torn och tinnar. Och denna skyline skulle fördäras av ett höghus? Tjoflöjt i sandlådan.

Vi var äntligen hemma igen. På parkeringen vid Wahlbecks hände en liten malör. Vi lyckades backa på en betongklump så att bakre kofångaren knäcktes. Men vi var glada ändå att vi hade fått hem c:a 1500 kg utrustning i en buss som lastade 1100 kg.

Måndag v 11 var resten av utrustningen hemma och lastades av i Wahlbeckslagret till glädje för alla gamla Datasaabare, som nu kan samlas här och dammsuga och putsa upp utrustningen inför invigningen av IT-CEUM i december 2004.

Vid avlastningen föll Lennart Pettersson i trans över ett gammalt Potteraggregat och vi hörde honom mumla: ”Min lilla älskling vad har dom gjort med dig?”

Rolf Hultqvist

Från vänster Rolf Hultqvist, Lennart Pettersson och Tord Jöran Hallberg, som alla var engagerade i D22-transporten.

ÖPPET HUS!

Välkomna till musieförrådet i Wahlbecks gamla lokaler i industriområdet i Valla (vid Fridtuna Skog och Trädgård) **tisdagen den 3 juni mellan klockan 17 och 20** för att beskåda gamla rariteter, bl.a. D22:an från Finland.

Föreningen bjuder på kaffe och bulle.